

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

ELS HÉROES BOERS

1: El General Joubert, veient venir als inglesos. (Caricatura de un periódich extranger).—2: General F. Joubert, germá del anterior.—3: General N. Smith.—4: General P. A. Groujé.—5: Comandant Ibans Erasmus.—6: Comandant J. de Beer.—7: Comandant Henning Pretorius.—8: Comandant D. J. Muller.—9: Conceiler J. S. Joubert.—10: General J. M. Kock.—11: Jutje rural P. L. Bezuidenhoud.—12: Comandant S. P. Grove.—13: Comandant J. D. Weilbach.—14: Comandant G. Engelbrecht.—15: Comandant J. Fourie.—16: General H. Schocman.—17: General J. P. Steyn.

Lo present número ha passat per la censura previa, que tatxa tot lo que li sembla pecaminós. Precisa que 'ls lectors se fassen càrrech de aquesta circumstancia.

LO DEL DÍA

TERMINA l'any y no están aprobats els pressupostos. Al govern se li acaba 'l burro, pero no cau ni caurá, perquè no 's troba encare avuy qui puga substituirlo. Aixís es que no tindrà mes remey que agafarse ben fort á la quía.

Per homes agafats á la quía ningú com en Villaverde, 'l qual se proposa tenir legalisada la situació económica á primers d'any nou, pesi á qui pesi y costi lo que costi. Per Cap d'any vol obrir la barbería.

—Miri—li diuen—que no hi ha sabó. Miri que no hi ha navajas.

—No importa—respon ell—afeytaré al país en sech, y á falta de navajas, emplearé las unglas. Jo ray que las tinch ben llargas!

Perque ell ja sab que segons las últimas teorías regeneradoras, manar es fer lo que als gobernants els hi dongui la real gana. ¿No conta 'l govern ab una majoría, més ó menos sólida, mes ó menos legítima, pero majoría al fi? Donchs no hi ha més que aclarar els ulls *liarse la manta á la cabeza*, y tirar al dret.

Y las minorías que protestin tant com vulgan, que per aixó va dirse alló tan sapigut:—¿Protestas? Senyal que no tens rahó.

Be es veritat que al govern de 'n Silvela se li podrien recordar moltes cosas que l'inhabilitan per mostrarse avuy tan exigent.

Ell es qui ha fet aquest pastitxo de pressupostos en el qual se mantenen tots els vicis antics y se 'n hi afegeixen alguns de nous, imposantse per alimentarlos tota mena de cargas y tributs, exaccions y socialinyas que 'l país, per mes bona voluntat que tinga, no pot suportar de cap manera.

¿Per qué en lloch de imposarli una carga tan feixuga y tan mal estivada, no procurava acomodar la gravetat y 'l bon equilibri del pés á las sevas forsas?

Després tenia temps de sobra per discutir l'assumpto bonament y entendres mes ó menos ab la part interessada. En res es tan necessaria la discussió amplia y detinguda com en las qüestions de gastos é ingresos. Precisa á tota costa buscar la conformitat del que ha de satisferlos, ó á lo menos carregare de rahó perque 'l contribuent no puga alegar que s'abusa d'ell y que se l'expolfa.

Donchs á pesar de que 'l temps sobrava, 'l temps s'ha perdut miserablement. Y qui l'ha perdut es el mateix govern que ara surt ab tantas pressas.

Ell es qui á pretext de las *imperiósas vacaciones de verano*, va retirar els pressupostos, compromentse á conjuminarlos millor, pera facilitar la seva aprobació tan bon punt las Corts tornessin á reunir-se. Y en lloch de fer lo que devia, va dedicar l'estiu á xalarse regaladament y va allargar la qua de la estació calurosa fins ben entrada la tardó, reunint novament á las Corts ab gran retrás y presentant á n'ellas si fa no fa 'l mateix embolich de cordas que havia retirat per arreglarlo.

¿Quí té, donchs, la culpa de lo que passá?

La pretensió de sobreposarse al dret legítim de las minorías es un abús irritant,

Sobre tot si 's té en compte que las minorías parlamentarias en la present ocasió no han pecat de intransigents, ni d'obstruccionistas, limitantse á discutir, y no per cert ab tota la detenció que 's mereixen, els plans de 'n Villaverde.

De manera que no perque 'l govern vaji equivocarse al calcular lo temps que considerava necessari pera l'aprobació dels pressupostos, será just que las minorías y ab ellas el país sufreixin las conseqüencias de las sevas equivocacions, resignantse á deixarli passar sense exámen ni discussió 'ls seus disbarats económichs, las sevas monstruositats tributarias.

Si l'any se li acaba, que l'estiri. Ab sols renunciar á la lley qu'ell mateix va fer perque no poguessen treure'l del candellero, substituint els anys económichs per anys naturals, tindríam sis mesos de coll, per desentranyar tot l'alcans dels projectes de 'n Villaverde. ¿Per qué no adopta, donchs, aquesta solució?

El régimen de las autorizacions al engrós, arranca-

das en sessió permanent es un abús intolerable. Per mes que conti per conseguirlo ab l'apoyo de una majoría formada tothom sab de quina manera, constituheix un verdader atropelló als drets de las minorías y als interessos del país contribuent.

Homes que governin respectant tots els drets morals y constitucionals es lo que necessita Espanya,

Lo present número ha passat per la censura previa, que tatxa tot lo que li sembla pecaminós. Precisa que 'ls lectors se fassen càrrech de aquesta circumstancia.

P. K.

LO DEL TRANSVAAL

Els boers jugan á repetir. En menos de quinze días han inferit tres derrotas tremendas als tres cossos d'exèrcit inglés que s'havien posat en moviment per acudir en socorro de Kimberley y Mafeking de una part, y Ladysmith de l'altra.

Al descalabro del general Gatacre, segui immediatament el del general Methuen, tots dos molts cruels y dolorosos per las columnas que manavan, y quan el govern inglés estava mes confiat ab que pendria prompte un desquit gracias á las bonas impresions que li havia comunicat telegràficament lo generalíssim Buller, en lo moment d'empendre la marxa per atravesar lo riu Tugela y corre en ausili de Ladysmith, se rebé ab assombro la noticia de una nova derrota, inmensament més important que las dos anteriors.

Lo generalíssim Buller tingué de confessarla ab tots los seus detalls. L'artillería inglesa siguié impotent pera desallotjar als boers de las formidables posiciones que ocupan en los contorns de Colenso; no obstant durant molt rato s'abstingueren de respondre, y quan las columnas de atac creyent trobar franch el pas del riu, avansaren, posantse á tret de la infantería boer degudament atrinxada, aquesta 'ls acribillá ab un foch de infern, ab tan certera punteria que mataren tots los caballs que arrastravan els canons de una de ditas columnas. De 13 que 'n portava sols lográ salvarne dos. Los onze restants caygueren en poder dels boers.

Las baixas suferidas pels inglesos s'acostan á 1,500 entre morts, ferits y presoners, contants hi entre ellas un número respectable de oficiales.

Desde 'l comens de la campanya passan ja de 8,000 las que ha tingut l'exèrcit británich, que representa un deu per cent del seu contingent total de 80,000 homes. Hi ha que contar que 'ls boers no arriban á 20,000.

Però han sapigut organitzar-se y movilizarse, portant la guerra á las colonias del Cap y de Natal y fortificarse en los punts mes estratègichs. Además han demostrat de sobra que saben batre's ab una serenitat pasmosa. La fama que tenian de bons tiradors la deixan á cada combat més ben acreditada. Tal com s'han emprés la campanya semblan talment els veïns de una casa de pagés atacada per una forta quadrilla de lladres: son molts menos que 'ls agressors, pero defensen la seva llar y cada hù ocupa 'l seu pue-to batentse com á diables.

Lo estrany es que davant de un atac tan criminal y de una resistencia tan heroica 'l mon enter no aixequi 'l somatent contra 'ls inglesos. No ferá perque totas las nacions no tingan grans agravis que venjar y grans reivindicacions pendents de liquidació.

La noticia de la derrota del generalíssim Buller va produhir á Inglaterra inmensa sensació. Creix el disgust del poble contra las funestas aventuras de 'n Chamberlain, promotor del conflicte. A Dublin ahont se dirigí 'l ministre de las colonias á rebre 'l doctorat, han tingut lloch tumultuarias manifestacions de protesta contra 'l governant y contra la seva política.

No obstant, son molts encare 'ls que posan per damunt de tot el pundonor nacional. Colocats en la mateixa pendent en que s'trobá en Cánovas davant de l'insurrecció cubana, reclaman l'adopció de medis els més extraordinaris, costin lo que costin. No volen passar per menos que per dominar als seus vencedors.

Aixís se parla d'elevant fins á 150,000 homes el contingent que será enviat al Africa austral. Tota aquesta forsa creuen que 's necessita pera derrotar als boers, y restablir l'ordre en las colonias á cada moment més inclinadas en favor de la causa republicana.

Lo generalíssim Buller ha sigut destituhit, haventse designat per reemplaçar-lo á Sir Roberts, una de las grans reputacions militars de la Gran Bretanya, y donantseli per auxiliari á Sir Kitchener, l'heroe del Sudán. Difficil es preveure si aquests generals acostumats á batre á pobles molt inferiors al inglés en cultura y elements de guerra, tindrán ab els boers millor fortuna que 'ls que 'ls han precedit.

De totas maneras avants de que arribin al teatro de la guerra, poden haver sucehit moltes cosas. La situació de las forsas británicas, després de las últimas derrotas, es allí bastant compromesa y en alguns punts fins desesperada. Res tindria d'extrany que Ladysmith, Mafeking y Kimberley cayguessen en poder de las forsas republicanas, lo qual dificultaria mes y mes als inglesos la prosecució de la campanya.

Los boers, favorecuts per la fortuna, y admirablement fortificats, en tant contemplan l'alsament del país en favor seu, esperarán que 'ls inglesos tornin á posarse á tret, present per lema alló tan sapigut:—«Diguéu-los que vingán—que aquí 'ls esperem.»

Y 'ls esperarán tranquils, serens, confiats en la seva táctica infalible. Fins ara ro 'ls ha fallat. Saben triar las millors posiciones y defensarlas, clavant las balas allí ahont posan els ulls.

En lo present número doném lo retrato de sos principals generals y comandants. Basta véure'ls per ferse càrrech de lo que son: la representació genuina de un poble que defensa la seva independència: agricultors, ganaders, comerciant, gent de sa casa, que sols transitoriament y obligats per las circunstancias fan la guerra. Quan aquesta s'acabi tornarán al seu treball y als seus negocis, sense pretendre viure á expensas del Estat. Aixó 's deixa pels exèrcits europeus.

No vesteixen pomposos uniformes, ni tan sols s'engalanan ab las insignias corresponents á la seva gerarquia. En cambi tots portan posada en bandolera la canana plena de cartutxos, y tots empunyan el fusell, l'arma predil'cte del boer. Jo fins crech qu' en aquell país donan el mando al que sab tirar mes dret.

J.

N Silvela se 'ns va tornant salat, y si continúa aixís, estich segur que 'n Romero Robledo no tindrà mes remey que cedirli 'l puesto.

Figúrinse qu' en una votació molt renyida 'l govern va tenir cent vots y altres cent las oposicions: cent vots contant el dels ministres que van votar en favor de sí mateixos.

El president de la Cámara va desempetar la votació, donant el seu al govern.

Qualsevol governant, davant de un fracás aixís, hauria presentat la dimissió en el acte. Ab menos motiu va dimitir en Cánovas, y fins en Sagasta, l'home de la frescura innata, va dimitir tamé una vegada que guanyá una votació sols per quatre ó cinch vots de majoría.

Donchs en Silvela ni ho ha fet, ni ha pensat ferho. En Silvela—y aquí entra lo salat del cas—va dir que un vot de majoría es majoría, y qu' ell en aquest punt es partidari de governar á la inglesa.

De qualsevol cosa 'n diuhen bifechs aquests fondistas de sisos.

Si l'home de la daga pretengués governar á la inglesa, lo primer que li caldría fer fora deixar de intervenir en las eleccions, facilitant al país la libérrima elecció dels seus representants.

Aixís es com podria contar com á válits els vots de majoría, per poch que siguessen.

Però fer las eleccions á l'espanyola y governar á la inglesa son dugas cosas que lligan tan poch com las ditas y 'ls mets del home de la daga.

Un periódich de Madrid relata 'l següent fet que té tota la gracia de Déu:

«CUPIDO EN EL VATICÁ.— Un prelat dels que serveixen mes prop de Lleó XIII, encare jove y ben volgut en la prelatura donéstica papal, solia donar citae amorosas en la galería ahont figuran las *Verges* de Rafael á certa hermosa cortesana que havia conegut en el Pincio.

Per una porta secreta l'introduhia á través de las *logias* y las galerías en la seva propia habitació no distant de la secretaria del cardenal Rampolla. Y allí 'l prelat y 'l horisontal passavan deliciosos ratos meditant sobre 'ls alts interessos de la religió.

Un dia 'l piados deliqui 's veje bruscamet interromput. Rampolla cridava al prelat ab insistencia aterradora y 'l cardenal no es home ab qui s'hi jugui. Fou necessari obehir y 'l prelat sortí deixant sola á la fulana, pera que aguardés la seva tornada.

Mes quan regressá ella havia desaparecut y ab ella s'havien evaporat 20,000 hermosas liras que havia trobat en l'oberta gaveta prelaticia. Furiós cometé la insigne torpesa de donarne part á la policia, callantse respecte á la minyona.

Els criats de servey en las logias, al ser interrogats com á sospitosos digueren la veritat; que ab molta frecuencia una horisontal jova y 'l prelat... etc., etc., y en fi que 'l dia de autos l'havian vista sortir escapada, després de permaneixen un rato sola á la habitació... Y *tableau*.

Lo mateix periódich adorna la relació del fet ab lo següent preciós comentari:

«¿Y cóm haurá posat al disolut eclesiástich el bon Rampolla! ¿Ell que á Madrid tingué tantas aventuras amorosas sense ser may descubert!...»

Suposém qu' encare conservarà á la xicoteta que de aquí va emportarse'n, germana de la íntima de un secretari seu, y las dos costureras y fillas de un carboner que no vivia lluny de la Nunciatura.»

Veritat que aquest afany de convertir á las noyas macas, portantlas camí del Cel, moltes vegadas resulta molt comprometedor?

El rey de las húngaras ha cambiat de lacayo. Fins ara era 'l Marqués de Cerralbo 'l que li portava tots els tráfechs que tenen per objecte entretenir las esperansas dels partidaris qu' encare li quedan aquí á Espanya. Y s'ha de confessar que 'l marqués hi posava 'l coll, ja qu' en l'impossibilitat de tirarlos á la montanya, els entretenia en els Circuls carcondas jugant al *monte* y *fent el burro*.

Però tot de un plegat, en Carlets li dona las dimissorias y designa per substituirlo á n' en Barrio y Mier, un carif sospitós, que sempre ha fet ali ab els governs de la restauració.

Y la proba es que a n' en Silvela deu l' acta de diputat, que avuy disfruta.

La substitució del Marqués per en Barrio ha caygut en lo camp carlí com una gran pilota de borra... que no sempre han de caure las cosas com una bomba.

Molt ximplen han de ser els que no comprenyan el verdader alcans de aquest cambi de arriero.

El marquès portava al carlisme á pendre l' ayre; en Barrio l' portará á la menjadora. Pero á una menjadora enterament buyda pels carlins de menor quantia, y en cambi ben provehida tant per l' amo com pels que remenan las cireras.

Precisa, donchs, donar l' últim adeu, á las fieresas de la carcundería.

Avuy sí que pot dirse ben bé que la causa carlista se n' ha anat á l' altre... Barrio.

¡Ecce Homo!

Aquí 'ls presento al diputat Sallarés, aquell regenerador de la terra catalana, missaire empedernit, y negociant en llana baix tots els seus aspectes, inclús la dels clatells.

¡Ecce Homo!

Se queixava dels abusos del govern de Madrid, de sos desordres y despilfarros, de la penuria que fan sufrir al contribuyent, de la postració que imposan al país...

Donchs vé la votació del pressupost de Marina, qu' es un monstruós teixit d' escándols y gatuperis, y l' regenerador Sallarés vota ab el govern.

¡Ecce Homo!

Ara voldria saber qu' es lo que farà l' Foment del treball nacional qu' es l' Associació que l' Sr. Sallarés va presidir, y á la qual déu tot lo qu' es y tot lo que representa.

Sí, convindria saberho, porque es el cas que l' Sr. Sallarés era un dels instruments ab que mes se contava pera l' execució del concepte económic. Era l' primer fagot de l' orquesta del Foment. Y ara resulta que aquest fagot está esquerdat y espiffa.

Vaja, no hi ha més: e Foment s' anula, sino cuyta á posar al séu antich president com un Ecce Homo!

¡Be 'ls hi pegan els boers als inglesos!... Cada tentativa que fan aquests per avansar reben un dur escarment. Tantas batallas, tantas victorias per las tropas de las Repúblicas del Transvaal y Orange.

Donchs aquesta es l' hora en que ni en el Diari oficial de Bloemfontein, ni en el Diari oficial de Pretoria ha aparegut ni una sola proposta de ascens, creu pensionada, ni altre honor qualsevol. Y es que allí tothom treballa per alguna cosa que val molt mes que l' profit personal; per l' independència de la patria.

¡Quánt y quant hi ha que apèndre en l' exemple de austeritat y d' enteresa qu' están donant al mon aquellas dos petites Repúblicas!...

Petitas avuy; pero cridades á ser molt grans... Petitas son las llevors, y sent sanas, d' ellas ne surten els grans arbres, gala de la mare naturalesa.

S' ha dit que la Russia 'ns festeja la plassa de Ceuta y á fé seria molt sensible qu' Espanya la perdés.

Perque l' país la necessita mes que l' pá que menja. ¿No saben per qué? Pera portarhi á tots els que s' han fet dignes de anarhi á passar una temporada ab el grillat al turmell.

Un calorós aplauso á la nova Societat Progressiva femenina que acaba d' establirse á la barriada de San Martí. Ja es hora de que las donas se demostren guin de las teorías dels gallineros ab faldillas, inculcant á sos fills las idas de Progrés y Libertat que 's han de fer ab el temps homes lliures y humanitaris.

CARTAS DE FORA.—Calaf.—Mossén Pipa en lloch de acudir á fer cristiana á una criatura, va anarse'n á passeig ab els vicaris, y com els del bateig el cridessin á toch de campana, al cap de uns tres quarts d' hora va presentarse á la iglesia mes cremat que un cabo de realistas, trayent foch pels caixals é insultant á la padrina y á la llevadora. Per Mossén Pipa que siga, es molt sensible que s' encenguí ab tanta facilitat.

Almatret.—L' ensotat jove l' altre dia las va emprendre ab molta rabia contra 'ls lectors de LA CAMPANA, La Esquella y Las Dominicales. Els ho notifico per si creuhen con venient donarli las gracias per la propaganda que 's va fer. Perque á n' ell lo que l' encocora es que mentres aumenta cada dia el número dels lectors de aque ls periódichs, disminueix la tanda de las beatas á las quals obliga á comprarli cada més una estampeta al preu de cinch céntims... Y encare avuy Déu n' hi doret. El dia que puji la República y se suprimeixi l' pressupost del clero, llavors sabrá lo qu' es bó.

Pineda.—Tenim un batlle que sembla un ninot de aqu lls que s' mouhen estirant un fil, ab la particularitat de que qui li estira aqueix fil es sempre l' ensotat. Aquest ha tingut á bé celebrar lo novenari d' ánimas fora de temps, y ja tenim el batlle prohibint els balls, única diversió que hi ha á la vila, á pretext de que 's feya funció de iglesia. Els santres el dia de Santa Llúcia volian ferne un: anaren á demanarli permís, no poguent tréureli del bech ni sí ni no: la única cosa que digné que ja tornaria la resposta. Posteriorment per tota

contesta doná un no tan sech, que semblava un tiro. Y es que ho havia anat á consultar ab l' home del barret de las quatre punxas. ¡A quin temps hem arribat, que l' autoritat no governa! A lo menos si no era capás de desempenyar el cárrech, no l' hagués admés!

Caldas d' Estrach.—Quan el bisbe vinga á Caldetas, crech que no s' hi acostará ningú, en vista de la conducta observada per l' home negre ab la comissió que va anar á rebre al delegat del Dr. Mógades. Se limitá á donarlos las gracias á palo sech, y sense l' petit refresch qu' era de costum. ¡Per refrescos está aquest Mossén Garner, modelo de avaricia! Figúrinse que als escolans que li ajudan la missa 'ls paga donantlos uns quant retalls d' hostia. Los altars están sense llum, dibent els aduistradors dels mateixos que no n' hi poden fer porque ell copa 'ls quartos de las caixetas. Y encare desde l' cubell diu que no necessita á ningú, porque estant sol no tindrà cap ga-to. Aixó sí, tant las missas, com els casaments, com els demés drets exigeix sempre que se li paguin per adelantat. Si tothom fes el mateix, aquell mestre de casas què va ferli ls ninxos del cementiri ja fá temps que hauria cobrat, y ara, en cambi, ja comensa á estar cansat de anarhi al darrera, recullint sempre la mateixa rahó:—Avuy no estich per vos. tornéu un altre dia.

ECCE ESPANYA!

UN en Villaverde va haver tirat los seus cálculs, cridá als exploradors de l' opinió pública.

—Anéu—va dirlos—prenéu lo país al país, y miréu si está en situació de donar la quantitat que necessito.

—¿Quina es?

—Mil milions de pessetas. No se'n pot treure un céntim.

Los exploradors van recorre la Espanya en totas direcciones, y tornaren á Madrid ab las orellas baixas.

—Senyor Villaverde, aixó no pinta pas bé.

—¿Quinas impresions me portéu, donechs?

—Que l' país está molt lluny de peger aduixar els mil milions que teniu intenció de demanarli.

—¿N' esteu segurs?

—Seguríssims. Miréu si ho sabém de cert, qu' en algunas poblacions fins ens han apedregat.

—¡Dimontri! Aixó es serio...

El ministre de Hisenda va corre á veure á n' en Silvela.

—Es indispensable reformar la xifra del pressupost. Mil milions, el país no ls paga.

—Rebaixém lo que s' pugui. Vosté mateix.

En Villaverde va tornar á fer comptes nous.

—Exércit, tant; compra de canons, tant; marina, tant mes: deuda, el ro, construccions, reparacions, Foment, mestres d' estudi... ¿Li sembla si ho posém á vuyt cents milions?

El jefe del govern aprobá la proposta y l' ministre cridá al tre cop als seus exploradors.

—Heu de tornar á sortir.

—¿Després de las pedregadas de que us hom parlat?

—No hi ha cuydado: hem fet una esmoxada.

—¿Molt?

—Dos cents milions de menos. Diguéu al país que aixó es l' últim; que necessito 'ls vuyt cents milions com l' ayre que respirem y que no m' vingui ab més xeringas, que no me l' escoltaré.

—Está bé: veyám lo que 'ns responderá.

Marxaren els comissionats plens d' esperansas; pero la tornada fou tan trista com la primera.

—¡Naranjas, don Raymundo, naranjas! La gent no 'ns ha volgut escoltar.

—¿Ni al sapiguer lo de la rebaixa?

—De cap manera. Diuhen que ja no poden més, que tenen las butxacas completament escuradas, que apenas els queda lo indispensable per no morir-se de gana... en fi, que no n' hi ha de fets.

En Villaverde—¡pobre home!—s' arrencava 'ls cabells, patríoticament desesperat.

—¿Cóm m' ho engipono pera cumplir els meus compromisos? Perque l' exércit es sagrat, la marina es sagrada, els canons son sagrats, el clero, reconagrat... ¿Ja 'ls ho heu dit aixó als pobles?

—Els hem fet totas las reflexions que podéu imaginarvos; pero tot inútil. Sempre las mateixas escusas: que ho senten: que si podien de bona gana; que potser ab el temps, si las cosas milloran... es á dir, romansos.

Don Raymundo celebrá una segona entrevista ab el seu quefe.

—Senyor Silvela, tinc el sentiment de participarli que ni 'ls vuyt cents milions poden recullirse.

—¿Qué diu! ¿Y donchs?

—Aixís m' ho comunican els meus dependents.

—¿Vo' dir que haurém de fer un, altra rebaixa?

—Velis nolis.

—Vosté mateix: ho deixo á la seva má. Unicament li prego que 's recordi de que l' exércit, la marina, la deuda, el clero... —Descansi: m' recordo de tot.

El ministre cridá per última vegada als seus recaudadors.

—Escampeuvos per Espanya y cobreu lo que bonament se pugui. No hi ha quantitat fixa.

—Avants de Nadal serém aquí.

Els agents cumpliren la paraula. Tornaren avants de Nadal; pero á pesar dels seu zel y bona voluntat, comparegueren ab una suma irrisoria.

—Tingui, don Raymundo—li digueren posant els diners damunt de la taula:—aixó es lo únich qu' hem recollit.

—Deu n' hi dó!—pensá l' ministre:—arri poch ó molt. Ja n' hi ha pel gall, els turróns y las neu'as... ¡Qui dia passa, anys empeny!

FANTÁSTICH.

A INGLATERRA

Per fi t' ha tocat el rebre, mercadera vanitosa: ta fama de victoriosa al últim s' ha esmicolat. May s' havia vist campanya en fracassos més fecunda: cada dematí una tunda, cada tarde un estofat.

¿Qué t' pen-avas? ¿Que tot era enténdret ab indios bravos, ó ab xinós ab topa-rabos, ó ab quadrillas de zulus? S' ha acabat l' aná en dos días á guanyar profit y gloria: els salvatjes de Pretoria son una mica més dús.

Aquests salvatjes no tenen per defensar sas montanyas, com aquells, fletxas y canyas y escuradents y mandróns. So: argumente son tan sólits com els teus, vella coquina: com tú gastan carrabina; com tú, tenen bons canóns.

¡Pobra Inglaterra! Avesada á fé impunement la guerra y á birlá á dreta y esquerra tot alló que milló t' va, ¡qué mal se t' deu posá l' jaco ab que casi cada dia el bon Joubert t' obsequia per esmorzá y per diná!

Generals de nom ilustre, tan valents y tan entesos, ¡vensuts per quatre pagesos que may han anat en lloch! ¡Un héroe com el tén Buller humillat per un tanasi! Francament, n' hi ha casi casi per tirá l' barret al foch.

Tú t' pensavas que aquest núvol era fácil de disoldre: aná allá, y arribá y moldre; quatre tiros y ja está. «El Transvaal—vas dir—m' agrada, y com que puch y vull ferho, me l' que daré ab tot salero y ningú replicará.»

Ja ho veus, has errat els cálculs. Contra lo que t' convenia, el Transvaal té l' osadia d' alsarse en pes pe's seus drets. Tú hi buscavas, segon sembla, minas d' or, y per las probas, si algunas minas hi trobas, no son d' or, son de bolets.

¡Endavant! Constí qu' Europa contempla casi felissa la monumental pallissa de la qual sent el ressó. Y á cada nou descalbro, á cada nova sumanta hi ha un coro nutrit que canta: —¡Me n' alegro de debó!

¿Que t' defensarás? ¿Qui ho dupta? ¿Que durás allá reforsos y ferás deu mil esforços per orgull?... Totbom ho creu. El fi que tindrà la guerra no es una qüestió molt clara; mes, lo que has rebut fins ara... ¡ni l' sursum-corda t' ho treu!

C. GUMÁ.

OSAS que no mes passen á Espanya.

El diputat Maura fa l' autopsia del pressupost de Marina: el desmenussa, l' destrossa, l' aniquila... Pero vé l' hora de votar y s' absté... per rahons qu' ell se sabrá.

Un polítich que procedeix de aquesta conformitat ¿quin nom mereix? ¿Se diu Maura ó s' diu Maula?

A la sessió inaugural del Ateneo de Madrid, en Morret va pronunciar un discurs, desarrollant lo següent tema:

«Causas del desprestigi y decadencia del sistema parlamentari.»

Vels'hi aquí un orador que podía lluhirse, casi sense gastar gens de saliva.

Li bastava posarse las mans al pit, y dir:

—¿Me veyeu bé? Donchs aquí teniu la pastora!

FESTA PATRIÒTICA

Davant del gall tots son iguals

Al Africa Meridional ara 's troban en plé istiu, y casi cada dia plou.

Ningú pot assegurar aixó millor que 'ls inglesos: per ells la pluja es de balas de plom, y que no hi valen parayguas, ni xubasqueros.

¡Pobres inglesos!... No n' han quedat poch de mullats!...

Si'l govern comprengué la verdadera impossibilitat de certes cosas, á horas d' ara 'ls ministres se'n anirían á caseta, després de retirar els pressupostos.

Calculin sino que ja fa nou mesos que hi están bregant, y no'n poden eixir.

¡Criatura que tarda mes de nou mesos á sortir del ventre de la seva mare, criatura morta!

Rebo pel correu interior la següent nota: «Un desgraciat pare de familia que 's trobava á l'última pregunta, va recordarse de que un jesuita li havia ofert favorir-lo, si alguna vegada 's veyea en aquest cas.

»Y vels'hi aquí que 'l bon home se'n va tot confiat al cau de l'aranya negra, y al ser allí li explica la seva trista situació.

»Resposta del Jesuita, que tot escoltant l' historia de las miserias de aquell infelís, no va donar la mes petita mostra de comoure's:

—»Fill meu: materialment no puch fer res per millorar la seva sort: ara moralment li donaré un consol: no s' olvidi de resar cada dia set pare nostres al gloriós Sant Antoni, fins y á tant que haja lograt lo que desitja.

«Y 'l bon home resa que resa... y en quant á Sant Antoni, res: com si li diguessin Lluçia.»

Aixís son els pares de la famosa companyia. Per pendre sempre tenen las mans á punt. En cambi per donar no las treuhen may de dintre de la mànega.

Y quan algú acut á explicarlos las sevas desventuras, ja se sab lo que li diuhen:—Home no m' amohini, y tot aixó que 'm diu vajiho á contar á Sant Antoni. A Sant Antoni dels Ases.

Llegeixo en un periódich ex ranger: «Quan las diferencias entre Inglaterra y Holanda sobre la possessió dels territoris del Cap de Bona Esperansa, un diplomátich británich va dir á un membre del govern holandés:

—Doneunos el Cap, y guardeuos vosaltres la Bona Esperansa.

Y ja 'l tenen el Cap. Per espay de moltíssims anys l' han possehit y explotat sense contradicció de ningú. Ja 'l tenen el Cap... Pero han sortit els boers, y ara se 'l gratan.

Un general ho ha dit en plé Congrès, el general Aznar:

«Si tinguessim una guerra no disposaríam de una sola divisió en actitud de combatre.»

Ara jo prou hi cargolaria un comentari; pero ¡ay de de mí! es tan roig el llapis de la censura previa, que temo pagarho per partida doble: com á contribuyent y com á periodista.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans P. Sigolla, Anton Cardó, Un Pinatell, Pau Boscúria, Aquell que no li agrada escriure ab tinta, Un Aranés, Barracas, Noya Gansa, S. Martínez (Un Aixirit), M. deis Expedients, Un Apoderat, R. Amorós Estebanell, P. Salat, J. G. y C., Antonet lilliputiense y F. R. G. de Badalona:—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciudadans Oldd Bastardk, Pep de la Pipa, M. de la Mina baixa de Reus, Un Dinamarqués, J. Gorina Roca, Pau Piu, Cata-Cataskas, Un Rellojter, Nen Desatés, Cap-cigrany, J. Vilá y Un Catecismo:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta setmana

Ciudadá J. Staramsa: Està bé; ho aprofitarém.—L. Codina: Sentim no poderli dir lo mateix.—A. de Arnau: Lo qu' envia no es aprofitable.—Alfons Maseras: Rebuda la correcció.—Angel Montanyá: Queda acceptada la poesia.—Mayet: Idem la de vosté.—Ager Elies F.: ¡Quin orror! Horror sense h, com el titol del bunyol que 'ns envia.—J. Espunya Ribot: Parla massa del tall, y tant tall embafa.—R. Pujol: No 'ns serveix.—J. Cap: Com que ja tractém nosaltres del assumpto, quedan dispensats de ferho 'ls altres.—S. Bonavia: Idem. Respecte á l' altra composició queda acceptada.—J. Porcar: La de vosté no diu res de nou, ni te cap interès.—R. Homedes Mundo: Lo que 'ns envia no pot aprofitarse, á causa de sas grans incorreccions.—A. T. (Villafrañca): L' assumpto es molt delicat, y may podríam tractarlo sense examinar els autos.—Gafarró: La composició que 'ns envia está plena de ripis.—R. T.: El brindis no 'ns fa pesa: l' altre sí, y la publicarem.—J. Ralés Ralés: Mirarém de complaure'l.—Escolar: Va bé y queda acceptada.—Carriguiri: Idem idem lo que 'ns envia.—A. Oriol Bolet: Crech que si 'l pobre Pep ressucitava y llegia 'l seu sonet, tornaria á suicidarse.

AVIS IMPORTANTÍSSIM

Dada la índole exclusivament política del

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

á pesar de tenirlo llest y á punt de sortir, consents de que la censura no 'ns el deixaria pasar, 'ns veyém obligats á suspendre sa publicació fins que desaparegui la previa censura.

Contiua oberta la llista de pedidos.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

AVIS AL PÚBLICH

Al entrar lo present número en máquina ens enterem per medi d' un bando del Capitá General del aixacament del estat de guerra. Ab tal motiu

L' ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA pera l' any 1900

Sortirá dijous día 28